

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Силабус дисципліни “Світові продовольчі фіторесурси”

1. Профіль дисципліни

<i>Кафедра захисту рослин</i>	Освітній ступінь – другий (магістерський). Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство». Спеціальність: 201 «Агрономія». Освітньо-професійна програма «Агрономія». Кількість кредитів – 5,0. Загальна кількість годин – 150. Рік підготовки, семестр – 2021 р., II семестр. Компонент освітньої програми: вибіркова. Цикл підготовки: професійний. Мова викладання: українська.
-------------------------------	---

2. Інформація про викладача

Викладач (-і)	Столяр Світлана Григорівна
Профайл викладача (-ів)	http://znau.edu.ua/fakulteti/agronomichnij-fakultet/m-about-zr/m-sklad-zr/stoliar-svitlana-hryhorivna
Контактна інформація	+38 097 614 76 04 e-mail: svetlana-stolyar@ukr.net
Консультації	Онлайн консультація через Zoom, Viber щовівторка з 14.00 до 17.00

3. Анотація до дисципліни

Для кожного суспільства однією із важливих і складних проблем є забезпечення необхідної кількості продовольства для потреб харчування населення. Для України, незважаючи на наявність значних площ родючих земель, ця проблема не менш актуальна. В 90-і роки минулого століття країна пережила падіння власного сільськогосподарського виробництва і нездатність забезпечення населення продуктами харчування.

Останніми роками ніби нема підстав продовольчу проблему країни назвати гострою через видимий достаток продовольства в торгівлі. Тобто із тріади фізична доступність, економічна доступність і безпечність продовольства для всіх верств населення по більшості продуктів задовольняється фізична доступність продовольства. Але економічна доступність при нинішньому прожитковому мінімумі проблематична.

Світові продовольчі ресурси – дисципліна, що направлена на набуття майбутніми фахівцями знань щодо політики України та інших країн, яка спрямована на забезпечення стабільного виробництва безпечних продуктів харчування, доступності їх отримання та використання населенням відповідно до фізіологічних норм споживання за рахунок власного виробництва та надходження від імпорту, дій щодо забезпечення належного рівня продовольчої безпеки країни.

4. Мета та цілі дисципліни

Метою вивчення дисципліни є: оцінити фіторесурсний потенціал колекційного фонду рослинних ресурсів (колекції сільськогосподарських, кормових, лікарських та технічних рослин), який представлений зразками (видами, сортами тощо) світової флори.

Ціль курсу полягає в дослідженні фіторесурсів світової флори, що представлені у колекційному фонді нових та малопоширених сільськогосподарських, кормових, лікарських і технічних рослин. А також проаналізувати географічне походження видів, напрямки використання у народному господарстві.

Компетентності, які здобувач набуде в результаті навчання:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

5. Організація навчання

5.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	22 год	4 год
Практичні роботи	34 год	4 год
Самостійна робота	94 год	142 год
Всього	150 год	150 год

5.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни: очний, змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle), дистанційний.

Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

Вид контролю: залік.

5.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1. Світові продовольчі фіторесурси				
1	Т 1	Вступ. Характеристика фітоценозів світу, з яких виробляють фітопродукцію для різних господарських потреб.	10	10
2	Т 2	Світова флора та її колекція.	20	20
3	Т 3	Світова флора природних фітоценозів.	10	10
4	Т 4	Світова флора культурно-природних фітоценозів.	15	15
5	Т 5	Світова флора урболандшафтних фітоценозів.	15	15
6	Т 6	Світові продовольчі ресурси культурних фітоценозів відкритого ґрунту.	15	15
7	Т 7	Світові продовольчі ресурси культурних фітоценозів закритого ґрунту.	15	15
8	Т 8	Світові продовольчі ресурси культурних фітоценозів відкритого ґрунту.	15	15
9	Т 9	Сучасні та новітні технології виробництва світової фітопродукції без використання синтетичних технологічних матеріалів.	15	15
10	Т 10	Технології виробництв фітопродукції за прецизійних технологій.	10	10
11	Т 11	Технології виробництв фітопродукції за інформаційних технологій.	10	10
Разом за модуль 1			150	150

5.4. Система оцінювання та вимоги

При вивченні дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Лекції	1,45	11,0	16,0
Лабораторні заняття	1,0	17,0	17,0
Самостійна робота	1,0	13,0	13,0
Модульна контрольна робота	7,0	2,0	14,0
Разом:		-	60

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та дистанційній формах (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).

Загальна система оцінювання дисципліни

	<p>Модульний (рубіжний) контроль здійснюється після вивчення студентами логічно завершеної частини програми навчальної дисципліни.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній або письмовій формі у вигляді іспиту. Включає екзаменаційні білети, або тестування на платформі Moodle. Екзаменаційні тести та білети охоплюють програму навчальної дисципліни.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який вноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.</p> <p>Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.</p> <p>Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки знань студента за шкалою.</p> <p>Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в силабусі, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних/ лабораторних/ контрольних/ індивідуальних завдань, курсового проекту/роботи значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами. Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів. Студент не може бути допущений до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.</p> <p>Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання екзамену, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на екзамені – 40.</p> <p>Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60 і більше. Максимальна сума балів за семестр складає 100.</p>

6. Результати навчання

Шифр	Результат навчання
ПРН 2.	Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.
ПРН 3.	Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.
ПРН 13.	Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.

7. Пререквізити

Без обмежень.

8. Політики дисципліни

- Курс передбачає як індивідуальну роботу так і роботу у складі груп;
- Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики;
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни;
- Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами й іншими девайсами, вони мають бути вимкнені або переведені в беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можна використовувати лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

- Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу;

- У разі пропуску заняття без поважних причин оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять, то вважається, що такий студент не засвоїв у повному обсязі матеріал, передбачений програмою курсу, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60.

- Під час навчання не допустимо порушення академічної доброчесності. У випадку плагіату при виконанні завдання студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного виявлення плагіату студент не допускається до екзамену.

- Конфліктні ситуації відкрито обговорюються в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході лабораторних, семінарських і практичних занять, контрольних роботах, на екзамені. Норми академічної етики: дисциплінованість, дотримання субординації, чесність, відповідальність.

- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

- Максимальна кількість балів за вивчення курсу становить 100 балів: 60 за поточний та 40 за підсумковий контроль знань.

9. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Практичні заняття проводяться із забезпеченням методичної літератури, усіма необхідними матеріалами та обладнанням.

10. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна:

1. First detection of *Colletotrichum gloeosporioides* (penz.) Pens. & sacc. on *Liriodendron chinense* (hemsl.) Sarg. in Ukraine / M. M. Kliuchevych, P. Ya. Chumak 1, S. M. Viger, S. G. Stolyar. *Modern Phytomorphology*. 2019. Vol. 13. P. 9–12. DOI: 10.5281 / zenodo.20190103. URL: <https://www.phytomorphology.com/articles/First-detection-of-colletotrichum-gloeosporioides-penz-pens-sacc-on-liriodendron-chinense-hemsl-sarg-in-ukraine.pdf>.

2. Protection of winter spelt against fungal diseases under organic production of phyto-products in the Ukrainian polissia / M. M. Kliuchevych, Yu. A. Nykytiuk, S. H. Stoliar, S. V. Retman, S. M. Vygera. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2020. Vol. 10(1). P. 267–272. URL: <https://www.ujecology.com/articles/protection-of-winter-spelt-against-fungal-diseases-under-organic-production-of-phytoproducts-in-the-ukrainian-polissia.pdf>.

3. Most recent detection of invasive species *Erysiphe palczewskii* (Jacz.) u. Braun et s. Takam. on *Robinia pseudoacacia* L. in Ukraine / M. M. Kliuchevych, S. H. Stoliar, P. Ya. Chumak, S. M. Viger. *Modern Phytomorphology*. 2020. Vol. 14. P. 85–92. URL: <https://www.phytomorphology.com/articles/most-recent-detection-of-invasive-species-erysiphe-palczewskii-jacz-u-braun-et-s-takam-on-robinia-pseudoacacia-l-in-ukra.pdf>.

4. Species Composition and Noxiousness of Segetal Vegetation in Winter Rye Agrocoenoses in the Central Ukrainian Polissia. M. M. Kliuchevych, S. H. Stoliar, O. Yu. Hrytsenko, S. V. Retman, H. M. Tkalenko, L. V. Bilotserkivska. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2020. № 10(2), P. 112–117. URL: <https://www.ujecology.com/articles/species-composition-and-noxiousness-of-segetal-vegetation-in-winter-rye-agrocoenoses-in-the-central-ukrainian-polissia.pdf>.

5. Biological, Trophological, Ecological and Control Features of Horse-Chestnut Leaf Miner (*Cameraria ohridella* Deschka & Dimic.) / N. Lesovoy, V. Fedorenko, S. Viger, P. Chumak, M. Kliuchevych, O. Strygun, S. Stoliar, M. Retman, L. Vagaliuk. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2020. Vol. 10(3). P. 24–27. URL: <https://www.ujecology.com/articles/biological-trophological-ecological-and-control-features-of-horsechestnut-leaf-miner-cameraria-ohridella-deschka--dimic.pdf>.

6. Lesovoy N., Sykalo O., Chumak P., Viger S., Kliuchevich M. The Mediterranean Butterfly *Phyllonorycter platani* (Staudinger, 1870) in the Fomin Botanic Garden. *Russian Journal of Biological Invasions*. 2019. Vol. 10, № 1, pp. 104–107.

7. Бурда Р. І. Функціональний принцип класифікації рослинних ресурсів. *Інтродукція, селекція та захист рослин* : матер. другої міжнар. наук. конф. , 2009. С. 140–145.

8. Гойчук О.І. Продовольча безпека : монографія. Житомир : Полісся, 2004. 348 с.

9. Остапенко О. А., Алексєєва Я. В. Формування напрямів підвищення продовольчої безпеки з урахуванням міжнародного досвіду. Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2015. № 3(63). С. 198–202.

10. Лушпаєв С. О. Поняття продовольчої безпеки за законодавством зарубіжних держав. ФЛ. 2015. № 3. С. 135–142.

11. Основні вимоги законодавства ЄС до безпеки та якості товарів / Представництво України при ЄС та Європейського співтовариства з Атомної енергії: URL : <http://ukraineu.mfa.gov.ua/ua/Ukraine++EU+export-import+helpdesk+/Non-tariff+regulation/>

Допоміжна:

12. The Genera of Fungi: fixing the application of type species of generic names. P. W. Crous, A. Giraldo, D. L. Hawksworth, V. Robert, P. M. Kirk et al. *IMA Fungus*. 2014. Vol. 5. pp. 60–141.

13. Minimizing the chaos following the loss of Article 59: suggestions for a discussion.

W. Gams, R. A. Humber, W. Jaklitsch, R. Kirschner, M. Stadler. *Mycotaxon*. 2012. Vol. 119. pp. 495–507.

14. Draft BioCode 2011: principles and rules regulating the naming of organisms. W. Greuter, G. Garrity, D. L. Hawksworth, R. Jahn, P. M. Kirk et al. *Taxon*. 2011. Vol. 60. pp. 12–201.

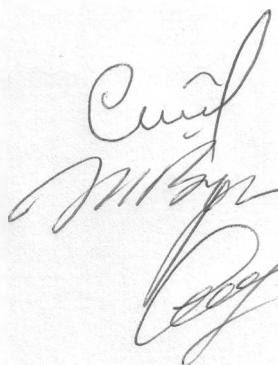
15. Characterization and distribution of mating type genes in the *Dothistroma* needle blight pathogens. M. Groenewald, I. Barnes, R. E. Bradshaw, A. V. Brown, A. Dale et al. *Phytopathology*. 2007. Vol. 97. pp. 34–825.

16. The Amsterdam Declaration on Fungal Nomenclature / D. L. Hawksworth, P. W. Crous, S. A. Redhead, D. R. Reynolds, R. A. Samson et al. *IMA Fungus*. 2011. Vol. 2. pp. 12–105.

17. Recommendations on generic ' names competing for use in Leotiomycetes (Ascomycota) / P. R. Johnston, K. A. Seifert, J. K. Stone, A. Y. Rossman, L. Marvanova. 2014. *IMA Fungus*. Vol. 5. pp. 91–120.

18. Fungal nomenclature at IMC10: report of the nomenclature sessions. S. A. Redhead, V. Demoulin, D. L. Hawksworth, K. A. Seifert, N. J. Turland *IMA Fungus*. 2014. Vol. 5. pp. 62–449.

Викладач

Світлана СТОЛЯР

Гарант освітньої програми

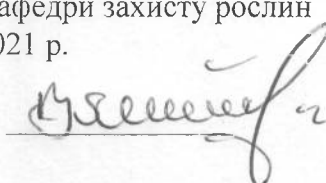
Сергій ЖУРАВЕЛЬ

Декан факультету

Олександр САЮК

Силабус затверджений на засіданні кафедри захисту рослин
Протокол № 1 від “ 27 ” серпня 2021 р.

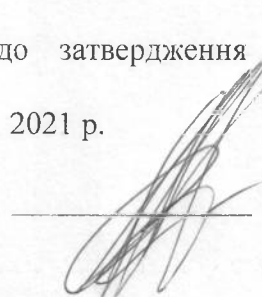
Завідувач кафедри

Михайло КЛЮЧЕВИЧ

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією агрономічного факультету
Протокол № 1 від “ 01 ” вересня 2021 р.

Голова НМК факультету

Тетяна КЛИМЕНКО